

משחרר העיר העתיקה

רגלנו עומדות בשערי העיר העתיקה. מימינכם אתם רואים את החומה. כאן למטה נמצא שער שכם. מולכם מתנשא החוזה של אוסנת.

מיותר לציין (לכן אינני מצייני זאת), כי הטיוול לעיר העתיקה לא היה רעיון של סאחבק. לי כשלעצמי די באוסנת, ואין חפץ לי בשום מקומות קדושים נוספים. אך הנערה משפלת החוף התעקשה לבקר במקומות המרגשים אותה, וסאחבק נגרר למסע-סיוט מן הקשים הזכורים לו.

במיסגד אלי-אקצה, מול בוקה ריצפת-העץ, לא הצלחתי לחשוב על שום דבר מלבד על ירכיה הבהירות של אוסנת. מדוע, שאלתי את עצמי, הירשה לה סאחבק, מתי נתחיל ללמוד מן הערבים?

מייד, תוך דקה, התאסלמתי. נוגשתי אל הקאדי הנורע והמתפלל, ירדתי על ברכי, שילשתי לכיסו צרור-כסף מצלצל, וקניתי ממנו את אוסנת בתו יחד עם אחותה הצעירה ועוד בת-דודה רוזוויית. שיהיה.

שלושת נשותי הצייניות הוכנסו אל ביתנו המקומר. נעלתי את הדלת וורקתי את המפתח לבאר.

חיי נגבר מוסלמי עריץ לא נמשכו ימים רבים. בעיית המילואים התעוררה. בסיירת המיוחדת לא יסכימו למוסלמי, אפילו שסאחבק נשאר מישמר-הגבול, אך ממי שהתרגל ל"גליל" קשה לדרוש שינכור לאמ"16.

זה-היתה סיימונו את סיוורנו במיסגדים, עזבונו את הרובע המוסלמי והגענו אל הרובע הנוצרי. מימינכם אתם רואים את שפתיה המלאות של אוסנת.

בכניסתי-הקבר הייתי מוכרח לחבק את אוסנת. לא יכולתי להתאפק למראה כתפיה הדקות החשופות, צווארה הגבוה, שפתיה המלאות שכבר הוזכרו והכוך האפל, שכאילו נחצב בסלע במיוחד עבור שנינו.

אוסנת, מבוהלת מהתנהגותו של סאחבק במקום הקדוש, חמקה מידי וביקשה מיקלט בתוך קבוצת נזירים שחורים שתקנים.

"אתה מאניאק!" לחשה.

האם ייתכן שהיא צודקת? האם תאוותי שאינה יודעת שובע ואינה פוסקת אף במקומות קדושים, מעידה על מאניאקיות? האם אגמור כאנס-קטינות?

בהחלטה מהירה והחלטית, של איש חזק אמיתי, החלטתי לשים לזה קץ. המין גומר אותי, הורס אותי. כל חיי סאחבק — רק מין ומין. כמו אחת החיות. סאחבק עובר דרך החיים בלי לדעת על קיומם של דברים אחרים. מי יודע אילו הנאות אני מפסיד בלי לדעת בכלל? עלי לחפש מרפא לנישמתני בהינורות מוחלטת מנשים. מחר אפנה לאב המינור ואבקשו לקבל אותי. סאחבק יתפרסם בעולם כולו כגדול הנזירים השתקנים והצנועים. אם אוסנת רוצה, גם היא יכולה להיות נזירה. אבל היא לא מעוניינת אותי יותר.

לא התעלמתי מן הבעיות העתידיות לצורך נוכח אמונתי החדשה. יכולתי לשמוע בבהירות את לחישותיהם של השכנים, שעה שהם רואים את אמי ואבי ברחוב: "סאחבק, הבן שלהם, התנצר!"

כדי למונע סבל ממישפחתי החלטתי להמשיך ללכת, כמו כולם, בחגים לבית-הכנסת. כשאגיע לביקור בשכונה אלבש זבון מעל גלימת הנזירים השחורה.

אז נזכרתי כי נזירים, אפילו למשמר-הגבול לא מקבלים. מה אני אחיה במילוי-אים? השקמיסט-ט הנזיר? לשמע רעמי הצחוק של החברה הרואים אותי מופיע לאימונו זחל"ם בגלימת-נזירים שחורה, נפלה הנצרות מעל הפרק.

ביקרנו, כמובן, בכותל המערבי. אוסנת, ששוב היתה מותרת לי, לא התעקשה הפעם בנושא הידיים של סאחבק.

ישבן מחוטב קלאסי יש לה, חשב סאחבק, כשידו גלשה למטה ועיניו נשואות אל מרום הכותל. מדוע בעצם לא מקימים מחדש את בית-המיקוש? הן הרי-חבית בדינו!

בשל דרגתו הצבאית ונסינו הקרבי יוזמן סאחבק, מייד עם הקמת בית-המיקוש, להיות הכוהן הגדול. זבח הפסח מתחיל. שורות-שורות מסודרים הקורבנות. בקצה השורה, על מינשא מיוחד, עקודה בחבל — אוסנת.

"אתה הורג אותי", לוחשת הקורבנה.

אברכים בקפוטות ושטריימלים התקהלו סביבנו. רב אחד, של נטורי-קרתא, ניגש וביקש להתנהג בהתאם לכבוד המקום. התלהבנו כנראה יותר מדי מעניין העקדה.

רבי! "פניתי אחריו, איכפת לך להשיא אותנו?"

לאוסנת הנדהמת הסברתי, כי זוהי החלטתי הנחושה האחרונה. סאחבק חוזר בתשובה. ברגע של התעלות הנפש, מול המקום הקדוש ביותר לדתנו, אני חש משכנך עזה לחיק היהדות.

...אני אחיה תלמיד בישיבת הכותל, הסברתי לזוגתי שתחיה. "נגור ברובע היהודי. נשמור על קדושת השבת. נדליק נרות. נתפלל. נקפיד על קדושה וטהרה. יהיה כ"ף!"

כאן, סוף סוף, לא התעוררו שום בעיות עם המילואים. כתלמיד-ישיבה אני פטור מזה לכל החיים!

למזלי, אוסנת שמרה על שפיות ולא הסכימה להתחתן אתי. האם ידעתם כי קדושה וטהרה פירושים ששבעים בחודש אסור להתקרב לאשה?

לסיכום: היה טיוול נפלא. לעולם לא נשכח איך שילמנו חמישים לירות עבור המרד שקנינו ברחוב השוק, במקום מאתיים לירות שהמוכר דרש בתחילה. והחומוס! הכי טוב בארץ! שתי מנות אכלנו אצל אבו שוקרי, כולל חמוצים ופיתות חמות.

אוסנת הנלהבת הציעה להמשיך בטיוול כיוון מישכנות שאננים וסתחנת-הרוח של מונטיפיורי, אך ביצאה מהעיר העתיקה גילינו את מיגדל דוד.

על המעודה ניצבו שני חיילים עם חגור וגלילים. שומרים על דויד המלך המציץ לבת-שבע. לקחנו קו 19 עד הביקתה.

שם נפרץ שער האריות. הצנחנים הסתערו. החומה נפלה. שוחררה העיר העתיקה. הרי-חבית בדינו. אם אשכחן ירושלים — סימן שיש לי דברים אחרים בראש.

יאיר כספי

קריאה לחיילי המילואים!

ממשלת ישראל מתכוונת להתיישב, להקים ערים ולעבות יישובים ביהודה ושומרון.

בלי שום קשר לשאלת זכותנו על הארץ אני סבור, שעל-ידי פעולות אלה מחנאי קים את העם השכן ומכניסים אותו לגטו צר. בכל מקרה, גם אם נקבל את תוכנית בגין, היכן יוכל העם הפלסטיני לעבוד ולחיות? לאיזה שטחים יתפרש ויתר פתח?

אנו מכניסים את הפלסטינים לתחום מור שב, ומחפשים סימוכין מישפטיים למעשינו

יונא גלתי

...לא אצא למילואים בגדה המערבית!"

הנבזיים. נסיגונותיה של ממשלת ישראל למצוא בסיס חוקרי-משפטי למעשיה מזכיר רים לי אקטים ציניים של גרועי המישרים טרים בעולם לזכות בתמיכה חוקית. עתידו של עם ישראל איננו במישפט החוקי-הפורי-מאלי. היכן יושר דרכנו?

בני הדורות הבאים יפנו אלינו אצבע מאשימה וישאלונו: היכן הייתם? כדי להשקיע, לכל הפחות, את מצפוני הפרטי, אני מכריז בזה: לא אצא לשום שירות מילואים ברחבי הגדה המערבית. חיילי מילואים החושבים כמוני, מוזמנים לכתוב אלי.

יונא גלתי, רחוב יואל 1, תל-אביב

מנכ"ן המיתוסים

אין צל של ספק: משה דיין ייכנס להיסטוריה העולמית כגדול מנפצי המיר-תוסים. בתור שר-ביטחון ניפץ דיין במל"ח חמת יום-הכיפורים את המיתוס של צה"ל הבלתי ניתן לשבירה. כשר-החוק הוא גיי-פק את המיתוס של הלובי היהודי בווא-שינגטון, הבלתי-ניתן להכנעה.

עכשיו, נחשו: איזה מיתוס עומד דיין היקר לנפץ בעתיד? זהו המיתוס של האחרון שיוצא — הוא שיכבה את האור בגמלי-התעושה בלוד. זאת, משום שלא יהיה אחרון כזה, אחרי שהמטוסים הסעוריים יפציצו את ירושלים. תל-אביב והירי-פה. מה שישאר יהיה רק ישראל הגדור לה: שכם, יריחו, הגדה המערבית. וזה, תוך דות הנהגתו של ידו ומיטיבו של משה — מנחם.

יוסף שריק, תל-אביב

ידיים זדוניות

עם שובו של אורי אבנרי מפאריס, אנו מברכים אותו על השתתפותו בהלווייתו של אנרי קוריאל ז"ל, שנרצח בידיים זדוניות החותרות לבלית-יעדכם: שלום, אהבה, הבנה וידידות בין ישראלים וערבים.

אדברט ואדים הרוש, ראשון-לציון

"שאנחנו נתקן?"

היום בעוד שלוש שנים: בתשובה לשאלתה לשר-האוצר שמחה

ארליך, שבה הואשמה ממשלת ישראל כי לא עשתה די לביטול עיסקת הנשק הי-אטומי בין ארצות-הברית לכל מדינות ערב, ענה מר ארליך: "האם אתם דורשים מאיתנו, שאחרי שלוש שנים נתקן את כל מה שלא עשו הם במשך שלושים שנה?"

אירלה שוורץ, נתיב ה"ה"

הערבי של כהנא

מכיוון שאתם יודעים ב"פי-הנפש" שלכם, וכדוגלים ב"אחוה" יהודית-ערבית; ומכיוון שאתם מפורסמים בשינאה הצרופה לתנועת "כך" ולרב מאיר כהנא, הייתי מעוניין לדעת כיצד תגיבו על הידיעה שעברייני-ישראלי מתושבי המשולש התלווה לרב כהנא למסע-הסברה בארה"ב? והערבי בי הגיל קורא לערביי ישראל להירשם להגירה. אז מה? זה ערבי רע?

ובעניין אחר, אני מבין שכואב לכם שהשילטון החדש מרוחק מעמדותיכם, אך הירידות שלכם על נאמני ארץ-ישראל השלמה (כמו על הסופר ה"פאשיסטי" משה שמיר), מורות על צרות-עין. עם כל הכבוד למוסריותכם הציבורית, נסו להיות קצת הגונים, לפחות לגבי קוראיכם.

רני שגב, גיבעתיים

לבמל את נתניה!

מי שסבור כי המיכשול לשלום טמון בי-חולות פיתחת רפיה, ובהיאחזות שם. טר-עה טעות מרה. לא פיתחת-רפיה היא הי-מיכשול לשלום, אלא נתניה. די להאזין לכל נאום מיקרי של ראש-הממשלה כדי להיווכח בכך. אין נאום שבו לא ימצא לנכון להזכיר כי לעולם לא נסכים להי-זר לגבול שבו יימצאו התותחים במרחק של 15 קילומטר מנתניה.

מכאן שאם לא היתה נתניה קיימת, ממילא לא היה איכפת לאיש באיזה מרחק יהיו התותחים מהים. הפתרון: לבטל את נתניה! כן, פשוט להרוס את העיר ולפזר את תושביה בערים אחרות. זהו הקורבן המימאלי שישראל מתבקשת להקריב למען השלום. נכון שיש בעייה עם אלופת המדינה בכדורגל, קבוצת מכבי נתניה, שהרי לא ייתכן שתהיה אלופה מעיר שאי-נה קיימת.

ובכן, לשם כך אפשר להקים נתניה חד-שה, או אולי לקרוא בשם זה את אחת

הערים החדשות שמתכננת הממשלה להקים ביהודה ושומרון. נכון שאז תהיה העיר עוד יותר קרובה לגבול. אבל אז, לפחות, היא תהיה בצד השני של התותחים ולא יהיה שום איום עליה.

יוסף בר-ננס, נתניה

הכימיה של השלום

לשלום יש שתי סביבות: האחת חומר-צית והאחת בסיסית. ציבעה של הסביבה החומצית אדום. ציבעה של הסביבה הבסיסית, כחול. ניסוי כימי פשוט יזהה בפנינו את סביבת השלום. סבילתו בתמיסת "שלום בטוח" תיתן צבע אדום, כלומר, סביבה חומצית. (המשך בעמוד 8)